

Aan

De gemeenteraad van Zoetermeer

Zaakid

2023-132440

Van

Het college/ Wethouder B.G. Velzen

Datum

11 december 2023

Onderwerp

2023-132440, Memo raad afdoening motie 2306-77A
Budgetvoorlichting

Bijlagen

Tijdens de behandeling van de Perspectiefnota 2024 op 26 juni jl. heeft de raad [motie 2306-77A](#), *Budgetvoorlichting*, aangenomen.

De motie draagt het college op:

- Bij de nieuwe preventiemedewerkers de taak te beleggen om budgetvoorlichting op scholen uit te breiden.
- Hierbij te kijken naar scholen op alle niveaus, maar wel op basis van vrijwilligheid.
- De raad een memo te sturen over de huidige en de toekomstige inspanningen.

Werving en focus preventiemedewerkers

U heeft gevraagd om de taak van budgetvoorlichting op scholen te beleggen bij de nieuwe preventiemedewerkers die recent aan de slag zijn gegaan. Na de werving werken er nu drie medewerkers op het gebied van schuldpreventie. Ze zijn betrokken bij verschillende maatregelen en activiteiten om het brede hulpaanbod van de gemeente en van partners beter zichtbaar en toegankelijker voor inwoners te maken. Hun focus ligt daarnaast op het opsporen van bepaalde (risico)groepen. Doel is dat inwoners weten waar ze naartoe kunnen bij (vragen over) geldzorgen en die stap naar hulp durven nemen. Dit geldt ook voor jongeren en jongvolwassenen.

Schuldpreventie bij jongeren

Het college is van mening dat de thuisomgeving waarin ze opgroeien ook een rol speelt want niet alle jongeren leren vanzelf hoe ze met geld moeten omgaan. Vooral rondom de veranderingen op het moment dat een kind 18 jaar wordt en wettelijk gezien, financieel onafhankelijk wordt van ouders of verzorgers. Ze kunnen contracten afsluiten, geld lenen, studiefinanciering regelen en toeslagen aanvragen. Soms is er geen hulp dichtbij en vinden ze informatie over geld lastig te begrijpen. Als ze daar niet op voorbereid zijn, krijgen ze gemakkelijk schulden. Op social media kunnen ze ook beïnvloed worden door dure spullen en de drang om snel geld te verdienen. Als ze werken hebben jongeren vaak wisselende inkomsten en minder vaak een vast contract. Dat maakt ze financieel kwetsbaar. En als ze schulden hebben, leidt dat ook vaak tot problemen op school, mindere prestaties, schooluitval, jeugdcriminaliteit enz.

Naast preventie biedt de gemeente een breed scala aan inkomensondersteunende voorzieningen voor kinderen en jongeren uit gezinnen met een laag inkomen, zoals het Kindpakket (tot 18 jaar). Dit pakket maakt onder andere deelname aan sport, cultuur, en de aanschaf van een fiets en laptop mogelijk. Deze voorzieningen dragen bij aan het beperken van de gevolgen van armoede en financiële problemen.

Huidige inspanningen

Met betrekking tot (kinderen en) jongeren zijn er momenteel diverse initiatieven in Zoetermeer. Er is voorlichting over schuldpreventie en schuldhelpverlening op gezette momenten gedurende het jaar¹.

Vanuit preventie streven we naar samenwerking met diverse partners zoals scholen en schoolmaatschappelijk werk. Er zijn contacten met scholen in het basisonderwijs die zelf al actief zijn met initiatieven zoals het schoolontbijt.

De huidige en toekomstige inspanningen door de gemeente en partners volgen hieronder.

- *Schuldregisseurs voor jongeren*

Binnen Team schuldhelpverlening houdt een groep schuldregisseurs zich speciaal met jongeren bezig. Deze aanpak wordt al toegepast sinds 2017. Uitgangspunt is dat alle jongeren zich bij ons kunnen aanmelden – ook jongeren zonder inkomen en opleiding. Deze regisseurs proberen zich zo laagdrempelig mogelijk op te stellen naar jongeren door op hetzelfde niveau te communiceren om ze te motiveren en te voorkomen dat zij te snel afhaken. Jongeren hebben bijvoorbeeld de mogelijkheid om te Whatsappen of vragen te stellen via de Instagramkanaal #OMGZoetermeer (“Omgaan met geld”). Intern houden de preventiemedewerkers schuldhelpverlening de lijntjes kort met de schuldregisseurs voor jongeren. En extern met professionals, zoals het Jongeren Informatiepunt (JIP), Leerplicht/RMC, mbo, Vluchtelingenwerk en vrijwilligersorganisaties zoals Schuldhelpmaatje en Humanitas Thuisadministratie. Praktische tips en hulpmiddelen zoals het Nibud [Geldplan Bijna 18](#) worden ingezet. Dat geldt ook voor de folder ‘*Regel je sh*t!*’ die in samenwerking met het JIP is ontwikkeld en recent is geactualiseerd. Jongeren ontvangen de folder en een informatiebrief persoonlijk thuis binnen het half jaar dat ze 18 worden. Sinds dit jaar ontvangen ouders en verzorgers tegelijkertijd ook een informatiebrief zodat er gezamenlijk aandacht is voor het bespreken van geldzaken.

- *#OMGZoetermeer*

In het najaar van 2021 heeft het team Schuldhelpverlening dit [Instagram-account](#) speciaal voor jongeren gelanceerd. Er worden tips gedeeld over omgaan met geld en over hoe jongeren beter inzicht kunnen krijgen in hun financiën. Voor de content en uitvoering wordt samengewerkt met een sociale media- en jongerenexpert. Door middel van straatinterviews en videoberichten wordt ingespeeld op de trends die belangrijk zijn voor jongeren.

- *Jongeren Informatiepunt (JIP)*

De gemeente subsidieert JIP Zoetermeer. Het JIP is er voor jongeren van 12 tot en met 26 jaar en geeft gratis informatie, advies en hulp, vertrouwelijk en anoniem. In haar informatie en adviesrol wordt aandacht besteed aan [geldzaken](#). Het ‘Goed met Geld (inloop)spreekuur’ (in Bibliotheek Forum) heeft als doel om jongeren met hulpvragen over schulden en omgang met geld te helpen. Jongeren worden geholpen met hulpvragen over administratie, budgetteren en dergelijke. Ze kunnen daarna worden begeleid naar voorzieningen en/of hulp. Ook tijdens het jonge ouder-spreekuur is er aandacht voor financiën. Praten over geld vinden jongeren soms moeilijk. Daarom wordt ingezet op ontmoetingen in een veilige setting en waar mogelijk op de inzet van een ervaringsdeskundige die kan helpen om geldzaken bespreekbaar te maken.

Daarnaast organiseert het JIP voorlichting op vo- en mbo-scholen in de vorm van ‘Goed met geld-lesSEN’, met extra aandacht voor leerlingen in de Internationale Schakelklassen (ISK). Gedurende de voorlichtingen is er voor de jongeren ruimte om hun geldzaken te bespreken en vanuit het JIP de taak om vroeg te signaleren bij ongunstige situaties. De jongerenadviseurs van het JIP nemen deel aan netwerken in de stad en hebben korte lijnen met het jongeren- en buurtwerk, onderwijs, vrijwilligersorganisaties en schuldhelpverlening.

¹ Zie bijvoorbeeld [Stadsnieuws](#), pagina 4.

- *Week van het geld*
Meerdere po-, vo-scholen en mboRijnland doen mee aan de jaarlijkse [Week van het geld](#) en maken gebruik van de beschikbare lespakketten. Ze kunnen daarbij samenwerken met maatschappelijke organisaties en andere partijen die zich bezighouden met het stimuleren van financiële redzaamheid. Zo organiseert de Rabobank op het mboRijnland een [serious game](#) over geld.
- *Lesprogramma mboRijnland*
Alle studenten van mboRijnland krijgen in elk studiejaar van hun opleiding les in burgerschap. In deze burgerschapslessen besteden ze aandacht aan het onderwerp financiën tijdens het behandelen van de economische dimensie. Ze leren de studenten om te functioneren als kritisch consument die weet hoe hij informatie over producten en diensten kan verzamelen om een weloverwogen keuze te maken. De studenten leren om inzicht te hebben in de eigen wensen in relatie tot de financiële speelruimte en principes van budgettering. En tijdens de Week van het geld besteden ze extra aandacht aan het onderwerp financiën.

Toekomstige ontwikkelingen

We blijven investeren in het eerder bereiken van jongeren en jongvolwassenen met geldproblemen en schulden en in ondersteuning voor duurzame uitstroom uit de schulden. Daarbij kijken we naar interventies die een oplossing kunnen bieden waar reguliere schuldhulpverlening niet passend is, bijvoorbeeld door het ontbreken van een stabiel inkomen of vanwege een instabiele situatie waar de jongere in zit. Dit betekent onder andere dat we vaker willen kiezen om de schulden van de jongere te saneren door middel van een saneringskrediet. Hierdoor ontstaat er bij de jongere snel rust en ruimte om te werken aan perspectief.

De preventiemedewerkers breiden hun netwerk verder uit met scholen in het voortgezet onderwijs en bijvoorbeeld met het Onderwijs Service Centrum (OSC) van het mboRijnland. Veel mbo-studenten kampen met betaalachterstanden en schulden. De preventiemedewerkers sluiten aan bij periodiek overleg om te lijnen kort te houden en zullen gaan ondersteunen op informatiemarkten.

MboRijnland heeft een aanvraag gedaan voor de [rijkssubsidie](#) die dit jaar voor geldlessen op het mbo beschikbaar is gesteld en is in afwachting van de beoordeling. De verwachting is dat de regeling in 2024 met nieuw geld beschikbaar wordt gesteld aan het primair- en voortgezet onderwijs. Daarnaast zijn er ook organisaties zoals [MoneyWays](#) die gastlessen op vo- en mbo-scholen geven. De preventiemedewerkers gaan hiermee in gesprek om mogelijkheden voor samenwerking te verkennen.

Vanuit Team Onderwijs ontwikkelen we een flyer om ouders en professionals te informeren over welke mogelijkheden er zijn voor bijdragen aan schoolkosten. De flyer zal vanuit de LEA (Lokaal Educatieve Agenda, ambitie Gelijke Kansen) naar alle po-, vo- en mbo-scholen verstuurd worden.

In de komende periode ontwikkelen we het #OMGZoetermeer account verder tot een platform waar jongeren meer interactie kunnen hebben. Het idee daarbij is dat jongeren zelf de inhoud en beeldmateriaal vormgeven, die beter aansluit bij de belevingswereld van de (potentiële) volgers.

Tot slot willen we de Week van het geld meer benutten door een projectactiviteit te organiseren waar ouders bij betrokken kunnen worden. In de aanloop daartoe zijn we in gesprek met de Stuurgroep LEA om bij schoolbesturen te peilen of en waar er behoefte aan is.

Het college ziet het vooral als taak om scholen te ondersteunen in de activiteiten die ze al op het gebied van financiële educatie voor (kinderen en) jongeren doen. Scholen hebben immers als kerntaak om goed onderwijs te bieden. Daar houden we rekening mee. Zo willen we ervoor zorgen dat de preventieactiviteiten

die we organiseren goed aansluiten bij de behoeften van kinderen, jongeren en jongvolwassenen en hun ouders of verzorgers. Maar ook aan de behoeften en capaciteit van scholen.

De afdoening van moties vindt drie keer per jaar plaats. In dat kader stelt het college de raad voor motie 2306-77A als afgedaan te beschouwen.

Voor technische vragen kunt u zich wenden tot:

Naam : Elizabeth Fanoiki

Telefoon : +31793468086

E-mailadres : E.Fanoiki@zoetermeer.nl